

Nederlands
Centrum
Jeugdgezondheid

Samen doen wat werkt

Werkplan 2019

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid

Vastgesteld door het bestuur op 21 september 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Leeswijzer	2
Strategische thema's 2019-2022	3
Communicatie	4
Financieel kader	4
Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie	5
Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd via beheer	6
Projecten/activiteiten Waardevol vakmanschap	7
Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie	7
Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd	10
Projecten/activiteiten Slimme samenwerking	12
Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie	13
Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd	15
Bijlage Oplegger Integraal Werken in de Wijk	17

Inleiding

In Nederland bevinden we ons in een bevoorrechte positie dat voor de meeste kinderen opgroeien en ontwikkelen veilig en gezond verloopt. Maar veilig en gezond opgroeien is niet voor ieder kind vanzelfsprekend. Afgaande op maatschappelijke trends omtrent gezondheid, ouderschap, mentale weerbaarheid, zouden we kunnen constateren dat deze vanzelfsprekendheid eerder afneemt dan toeneemt. We voelen allemaal de urgentie om nú voor later betekenisvolle stappen te zetten. Jeugdgezondheid blijft van belang, preventie onmisbaar. De JGZ Preventieagenda zet preventie op de kaart en geeft hier stevig richting aan. We willen resultaten halen, waar iedereen zich aan committeert. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft als doel de ontwikkelkansen van het kind in een veilige vertrouwde omgeving te versterken en optimaliseren. Het NCJ ondersteunt de JGZ hierbij door te blijven investeren in een sterke uitvoeringspraktijk en een stevigere positie van de JGZ¹ in het sociale en medische domein. Daarom zetten we hier stappen in en maken we daarmee de sterke identiteit van de JGZ zichtbaarder. Voor jeugdigen en ouders, voor samenwerkingspartners uit andere domeinen en voor gemeenten. Dit staat ook beschreven in ons meerjarenbeleidsplan dat wij hebben opgesteld voor de komende 4 jaren, getiteld: 'Elk kind heeft recht op de beste jeugdgezondheidszorg. Onvoorwaardelijk!'.

Het NCJ draagt hier in 2019 aan bij door te verbinden, versterken en vernieuwen. Dit doen we samen met de hele JGZ-sector, maar ook met partners buiten de sector. Als eigentijdse organisatie voor kennisdeling, ontwikkeling en innovatie duiden we de informatie en kennis die op ons pad komt en dragen we die duiding ook uit naar de praktijk. Onze onafhankelijkheid geeft ons de mogelijkheid dat ook te doen. Daarmee bieden we de ander een spiegel waarin al dan niet herkenning is van de impact van eigen doen en leren. En tegelijkertijd openen we raampjes in de wereld van de ander om een nieuwe, soms verrassende en/of confronterende blik te bieden op de wereld daarbuiten.

Leeswijzer

In dit werkplan bespreken we kort de missie, visie en gekozen strategische thema's van het NCJ voor de komende 4 jaren uit ons meerjarenbeleidsplan 2019-2022. Vervolgens gaan we in op de wijze waarop het NCJ in 2019 bijdraagt aan die sterke uitvoeringspraktijk van de JGZ en een stevige positie ervan in het sociale en medische domein. Per strategisch thema geven we aan welke projecten en/of activiteiten in 2019 worden (door)ontwikkeld. Hierbij sluit het NCJ aan bij actuele ontwikkelingen in het land. De projecten, activiteiten en de wijze van financiering (instellingssubsidie² of additionele financiering) worden in dit werkplan per strategisch thema op hoofdlijnen beschreven. De projecten/activiteiten worden eind 2018 in samenspraak met de JGZ-sector, de branche- en beroepsverenigingen concreet gemaakt in projectplannen.

Missie en visie NCJ

Het NCJ heeft in het meerjarenbeleidsplan 2019-2022³ 'Elk kind heeft recht op de beste jeugdgezondheidszorg. Onvoorwaardelijk!' aangegeven dat zij samen met de JGZ-organisaties wil

¹ hierbij gaat het niet alleen om positionering, maar ook om de identiteit van de JGZ

² Voor de projecten/activiteiten die worden gefinancierd door VWS, is aan het begin van elk project/elke activiteit het doel beschreven.

³ Dit meerjarenplan gaat van 2019 tot en met 2022, voor de leesbaarheid staat er overal 2019-2022

bereiken dat elke jeugdige en ouder⁴ altijd toegang heeft tot de beste JGZ, waardoor jeugdigen zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk kunnen opgroeien. De missie van het NCJ is dan ook:

**“Elk kind heeft recht op de beste jeugdgezondheidszorg.
Onvoorwaardelijk!”**

Hiervoor is, in de visie van het NCJ, een sterke uitvoeringspraktijk en een stevige positie van de JGZ in het sociale en medische domein noodzakelijk. Dit wordt alleen bereikt door intensieve en slimme samenwerking tussen JGZ-organisaties onderling en tussen de JGZ en andere sectoren. De professionals maken in deze samenwerking het verschil.

Strategische thema's 2019-2022

Het NCJ wil die sterke, kwalitatief hoogwaardige uitvoeringspraktijk en een stevige positie van de JGZ in het sociale en medische domein bereiken door de pijlers hechting, ouderschap, gezondheid en weerbaarheid van de JGZ Preventieagenda te versterken. Binnen de JGZ wordt de JGZ Preventieagenda omarmt. Door de gezamenlijke koers kunnen we krachtig optreden naar buiten en één stem laten horen: waar de JGZ van is en waar ze verschil kan maken. Het NCJ weet dat een stevige inzet op preventie verschil maakt bij de aanpak van maatschappelijke uitdagingen.

De JGZ Preventieagenda

De JGZ heeft een unieke rol dankzij haar expertise op preventie. Samen met [ActiZ Jeugd](#) en [GGD GHOR Nederland](#) ontwikkelde het NCJ de [JGZ Preventieagenda](#). Door focus aan te brengen en samen te werken met anderen kan de JGZ écht het verschil maken in de aanpak van maatschappelijke uitdagingen. Blijf op de hoogte door je aan te melden voor de nieuwsbrief JGZ Preventieagenda.

De strategische thema's die het NCJ de komende vier jaren kiest om die krachtige uitvoeringspraktijk en sterke positionering van de JGZ in het sociale en medische domein te bereiken, zijn:

1. Impactvolle praktijk
2. Waardevol vakmanschap
3. Slimme samenwerking

In het hoofdstuk 'Projecten/activiteiten in 2019' lichten we bovenstaande thema's verder toe. Eerst gaan we in op communicatie en het financieel kader betreffende dit werkplan.

⁴ Daar waar ouder staat kan ook opvoeder/verzorger worden gelezen.

Communicatie en financieel kader

Communicatie

Communicatie, zowel online als offline, verbindt en versterkt. Daarom maakt communicatie een belangrijk onderdeel uit van alle NCJ projecten en raakt communicatie aan alle werkzaamheden van het NCJ. De JGZ-sector is via NCJ communicatie-uitingen en door interactieve contacten bekend met (de kennis, producten en diensten van) het NCJ en op de hoogte van de actualiteiten en informatie gerelateerd aan sector bepalende projecten zoals de JGZ Preventieagenda, JGZ Techagenda, JGZ Onderzoeksagenda en JGZ Vakmanschapsagenda (deze laatste twee zijn in ontwikkeling).

In 2019 blijft het NCJ op landelijk niveau communiceren door het verzamelen, verbinden en delen van kennis, inspiratie en initiatieven. De JGZ-organisaties en -professionals hebben hierin zelf een belangrijke initiërende taak. Ook agendeert, initieert en stimuleert het NCJ actie, zowel binnen de JGZ-sector als daarbuiten. Dat doen we door de inzet van diverse communicatiemiddelen zoals onze website, social media, blogs, vlogs, (thema)nieuwsbrieven en landelijke/regionale/lokale bijeenkomsten (bij de Projecten/activiteiten in 2019 nader omschreven).

Financieel kader

Het NCJ is voor de JGZ van betekenis dankzij diverse organisaties en hun mensen, die de maatschappelijke waarde van het NCJ onderschrijven en bereid zijn daarin (blijvend) te investeren. Het ministerie van VWS onderschrijft dit door het NCJ structureel te financieren met een instellingssubsidie. Hierdoor is het NCJ in staat kennis, die relevant is voor de JGZ, kosteloos en openbaar beschikbaar te stellen aan JGZ-organisaties en andere belangstellenden. Daardoor is deze kennis beschikbaar voor elke professional werkzaam binnen de JGZ en komt daarmee ten goede aan alle kinderen en ouders in Nederland. Deze door VWS gefinancierde activiteiten met de beoogde resultaten zijn in dit werkplan steeds onder de kop *Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie* beschreven. Binnen de instellingssubsidie is ruimte om ruim 9.900 uur te besteden aan activiteiten en ongeveer € 270.000,- voor de materiële projectkosten, verdeeld over de drie strategische thema's. Daarnaast financiert VWS aanvullend het borgen van de landelijke kennisfunctie Integrale VroegHulp (IVH). In 2019 wordt geëvalueerd of de financiering hiervan na 2019 gecontinueerd wordt.

Dankzij projectsubsidies van ZonMw en een enkel ander fonds voert het NCJ, vaak met JGZ-organisaties en andere samenwerkingspartners, impactvolle projecten uit. Dankzij het vertrouwen en de waardering van (JGZ-)organisaties beheert het NCJ daarnaast een aantal programma's, methodieken en interventies tegen vergoeding van de beheerkosten door de uitvoerende (JGZ-)organisaties. Deze door andere organisaties gefinancierde activiteiten staan beschreven onder *projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd*.

Buiten de taken die binnen bovenstaande financieringsstromen passen, wordt het NCJ steeds meer door JGZ-organisaties gevraagd voor (betaald) maatwerk. In 2019 verkent het NCJ verder of het bieden van maatwerk haalbaar is. Het maatwerk valt altijd binnen de kaders van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022 en niet onder werkzaamheden die reeds op andere wijze zijn gefinancierd.

Projecten/activiteiten Impactvolle praktijk

Een impactvolle praktijk zorgt ervoor dat kwaliteit wordt geleverd, waardoor de best beschikbare jeugdgezondheidszorg wordt aangeboden. Op die manier draagt de kwaliteit bij aan een gezonde, veilige en kansrijke ontwikkeling van iedere jeugdige in Nederland. Kwaliteit draagt bij aan een inclusieve maatschappij, dus ook aan een inclusieve JGZ. Kwaliteit wordt onder andere afgemeten aan de inzet van effectieve methodieken en interventies. Alle jeugdigen en hun ouders moeten kunnen profiteren van (soms lokaal) ontwikkelde initiatieven die de effectiviteitstoetsen hebben doorstaan. Het breder verspreiden van effectieve methodieken en interventies is nodig om alle jeugdigen en hun ouders in Nederland te bereiken. De borging van die effectieve methodieken en interventies is belangrijk om te blijven doen wat werkt. Op die manier worden maatschappelijke uitdagingen beter aangepakt en geven we een kwaliteitsimpuls aan de pijlers hechting, ouderschap, gezondheid en weerbaarheid van de JGZ Preventieagenda.

Door samen met onze bondgenoten en vakmensen uit de JGZ methodieken en interventies (door) te ontwikkelen, een evidence mindset te stimuleren en samen te leren, zorgen we voor een uitvoeringspraktijk steeds effectiever wordt. Deze lerende wijze van werken (samen doen, samen leren) stimuleert innovatie en onderzoek naar andere/nieuwe effectieve aanpakken waar een impactvolle praktijk mee gebaat is. Een evidence based mindset impliceert de erkenning van het belang van kwaliteitsborging van de uitvoering: de methodiek of de interventie toepassen zoals bedoeld, door goed opgeleide en getrainde professionals, die zich blijven ontwikkelen (programma integriteit).

Het NCJ zoekt samen met haar bondgenoten en vakmensen uit de JGZ naar effectieve en efficiënte combinaties en verbindingen tussen programma's en zoekt in het aanbod van programma's naar hiaten en kansen, die opgepakt dienen te worden.

Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie

Deelname Erkeningscommissie

Doel in 2019: helderheid voor de praktijk over de kwaliteit en impact van de door de erkenningscommissie erkende methodieken en interventies.

In 2019:

- organiseert het NCJ in samenwerking met RIVM-CGL (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu- Centrum Gezond Leven) deelcommissie 2 (Jeugdgezondheidszorg, preventie en gezondheidsbevordering) van de Erkeningscommissie Effectieve Interventies. Het gaat hierbij om de beoordeling van reeds ontwikkelde interventies. Het NCJ is mede ondertekenaar van het Convenant Erkende Interventies en zet zich, samen met de convenantpartners, in om het erkenningstraject te optimaliseren en het gebruik van evidence based werken te blijven stimuleren. In samenwerking zetten de partners een structuur op ten behoeve van de kwaliteitsborging van evidence based methodieken en interventies door goed opgeleide en getrainde professionals.

(Door)ontwikkelen methodieken en interventies

Doel in 2019: inzicht in beschikbaarheid van goed onderzochte methodieken en interventies per preventiethema en leeftijdsfase. Hierbij worden ook hiaten vastgesteld/kansen benoemd/prioriteiten aangegeven voor ontwikkeling van ontbrekende methodieken en interventies.

In 2019:

- blijft het NCJ onder de voorlopige noemer 'ontwikkelagenda methodieken en interventies' informatie verzamelen, kennis delen en de sector stimuleren in het gebruik van goed onderzochte, effectieve, liefst erkende methodieken en interventies. Daarnaast stimuleert het NCJ het (door)ontwikkelen van methodieken en interventies en zoals hierboven beschreven ook in het aanmelden van methodieken en interventies bij de erkenningscommissie. Dit in aansluiting op de informatie uit het overzicht van methodieken en interventies, een behoefte-inventarisatie bij JGZ-organisaties, landelijke ontwikkelingen en prioritering vanuit de JGZ Preventieagenda. In 2018 heeft het NCJ een overzicht gemaakt van methodieken en interventies die door de JGZ worden gebruikt, gelieerd aan de JGZ Preventieagenda. Ook is een eerste aanzet gedaan voor de ontwikkelagenda rondom deze methodieken en interventies.

Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd door VWS

Borging landelijke kennisfunctie Integrale Vroeghulp

Doel in 2019: een solide landelijke structuur voor de kennisfunctie IVH en een plan voor de continuering hiervan. Integrale Vroeghulp (IVH) is een effectieve werkwijze voor het vroeg en preventief helpen van kinderen van 0 tot 7 jaar met (meervoudige) ontwikkelings- en/of gedragsvragen en hun ouders, waarbij de vragen en ondersteuningsbehoefte van ouders leidend is. Het NCJ stimuleert op landelijk niveau het delen en borgen van kennis over IVH. Het NCJ voert hierbij een kennis-, aanjaag- en communicatiefunctie uit. In 2017 is de structuur voor de landelijke borging van de kennisfunctie IVH ingericht. In 2018 heeft de focus gelegen op het verstevigen en borgen van de landelijke kennisfunctie. Bovenstaande gebeurt in samenwerking met de verschillende partners van IVH.

In 2019:

- gaat het NCJ inzetten op de regionale borging van IVH waar zij, in samenwerking met de partners, de focus van landelijk coördineren naar regionaal faciliteren verlegt.
- wordt het besluit genomen over de voortzetting van IVH en de rol van het NCJ.

Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd via beheer

Beheer van methodieken en interventies

Gemeenten hechten veel waarde aan de inzet van effectieve methodieken en interventies in het domein Jeugd. De JGZ als preventief voorveld in dat domein kan met haar programma's aantoonbaar het verschil maken in de verschillende spreekkamers en tijdens huisbezoeken. Het NCJ is gevraagd sommige van die methodieken en interventies te beheren en borgt de kwaliteit van de uitvoering en doorontwikkeling hiervan. Deze methodieken en interventies ondersteunen het primaire proces (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften/GIZ en SamenStarten) en geven ondersteuning aan kwetsbare aanstaande moeders (VoorZorg Nederland), aanstaande ouders die een extra steuntje in de rug nodig hebben (Stevig Ouderschap) en ziekgemelde leerlingen (M@ZL)⁵. Voor alle methodieken en interventies, ook die het NCJ beheert, blijft de verspreiding in de Nederlandse gemeenten een aandachtspunt, zodat uiteindelijk de impactvolle methodieken en interventies, passend bij het Basispakket JGZ en de JGZ Preventieagenda, voor elke jeugdige en hun ouders beschikbaar zijn. Samenwerking met de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) is hierbij van belang.

In 2019:

- ligt de focus van iedere methodiek/ interventie die het NCJ in beheer heeft op landelijke verspreiding, kwaliteitsborging, programma integriteit en doorontwikkeling.

⁵ In de projectplannen voor 2019 wordt per methodiek/interventie die het NCJ in beheer heeft, concreet de activiteiten per methodiek/activiteit benoemd.

Methodiek/interventie	Gebruik huidige aantal organisaties en/of gemeenten
Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften/GIZ	25 organisaties (JGZ, jeugdhulp en smw)
SamenStarten	12 JGZ organisaties
VoorZorg Nederland	19 JGZ-organisaties / 78 gemeenten
Stevig Ouderschap	21 JGZ-organisaties/ 133 gemeenten
M@zl	15 JGZ organisaties

Projecten/activiteiten Waardevol vakmanschap

Een visie op vakmanschap in de JGZ is van belang voor iedereen die in of met de JGZ werkt. Het NCJ agendeert het vakmanschap in de wetenschap dat het essentieel is voor een toekomstbestendige JGZ voor alle jeugdigen en hun ouders. In 2018 heeft het NCJ stelling en positie ingenomen op wat 'waardengedreven vakmanschap' in de JGZ betekent. In 2019 is deze visie uitgangspunt voor het op gang brengen van een landelijke beweging over waardengedreven vakmanschap binnen de JGZ-sector. Samen met het veld ontdekken we telkens opnieuw wat waardengedreven vakmanschap voor de betrokken professional en JGZ-organisatie betekent. En op welke

wijze dit kan bijdragen aan een vitalere en meer flexibele uitvoeringspraktijk. Een uitvoeringspraktijk die nog betere resultaten oplevert en zorgt voor de beste jeugdgezondheidszorg voor de jeugdigen en hun ouders. Het uitoefenen van het vak vanuit de eigen waarden en die van de vak- en beroepsgroep, maakt dat je als JGZ-professional het werk als zinvol ervaart waardoor je je (weer) sterker voelt en je je, vol vertrouwen in eigen kunnen, wilt blijven ontwikkelen. Het levert energie op en tevreden werknemers, en daardoor ook tevreden jeugdigen en ouders. Zo bouwt het NCJ samen met professionals uit de JGZ en met de branche- en beroepsverenigingen aan een eigen identiteit en een gemeenschappelijke visie op waar we voor staan en waar we in geloven.

Daarnaast richt het strategisch thema 'Waardevol vakmanschap' zich op het onderhouden, doorontwikkelen en moderniseren van het huidige systeem van professionalisering van de JGZ. Professionalisering heeft betrekking op verschillende aspecten van het werk van een professional. Voor het versterken van de inhoudelijke component voert het NCJ regie op de JGZ-richtlijn-cyclus, beheert het NCJ het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek en ondersteunt het NCJ het veld bij het toepassen van het Landelijk Professioneel Kader (LPK). De ontwikkel component krijgt aandacht in de 'ontwikkelagenda methodieken en interventies' (zie strategisch thema 'Impactvolle praktijk') en in de 'ontmoetingen', die vanuit het NCJ georganiseerd worden voor de JGZ-organisaties en -professionals (zie strategisch thema 'Slimme samenwerking'). Zo versterken we de JGZ-sector en zetten we de JGZ-professionals aan tot professionele groei. We hanteren de pijlers en maatschappelijke uitdagingen van de JGZ Preventieagenda als leidraad.

Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie

Regie en samenhang richtlijnen

Doel in 2019: Kwaliteitsborging en doorontwikkeling van JGZ-richtlijncyclus. Het NCJ voert regie op de JGZ-richtlijncyclus en zorgt hierbij voor samenhang. Het NCJ doet dit in samenwerking met

ZonMw, de RichtlijnAdviesCommissie (RAC) en de JGZ-organisaties. In 2018 startte het NCJ met het opzetten van een nieuwe ondersteuningsstructuur van richtlijnontwikkeling (in verbinding met een ondersteuningsstructuur van methodieken en kennisdossiers zoals het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek en met de JGZ Onderzoekagenda). Deze nieuwe ondersteuningsstructuur heeft als doel nieuwe wetenschappelijke inzichten te borgen, door de praktijk ervaren dilemma's in de uitvoering van een richtlijn op te heffen en het agenderen van wetenschappelijk onderzoek dat nodig is voor een toekomstbestendige richtlijn. De overige activiteiten op het gebied van landelijke ondersteuning omtrent de richtlijnen staan genoemd bij de projecten die additioneel worden gefinancierd.

In 2019:

- blijft het NCJ regie voeren op de JGZ-richtlijncyclus (RAC, richtlijnenwebsite en samenwerking sociaal domein).
- draagt het NCJ bij aan de richtlijnontwikkeling voor de JGZ (wijze waarop is afhankelijk van de keuze in 2018 over de nieuwe structuur van richtlijnontwikkeling).

Bijdragen aan de uitvoering van de richtlijn Rijksvaccinatieprogramma (RVP) van het RIVM

Doel in 2019: optimalisatie uitvoering RVP door de JGZ, verhogen van de vaccinatiegraad en verbeteren communicatie richting jeugdigen en ouders. Het JGZ-veld geeft feedback op de nieuwe richtlijnen m.b.t. de uitvoering van het RVP, die jaarlijks worden bijgesteld en nieuw verschijnen. Het NCJ, GGD GHOR Nederland en ActiZ Jeugd halen deze feedback op bij hun achterban en delen deze informatie met het RIVM.

In 2019:

- wordt advies ten behoeve van het verhogen van de vaccinatiegraad gegeven aan het RIVM. Het RIVM heeft het NCJ, GGD GHOR Nederland en ActiZ Jeugd (met hun achterban) gevraagd mee te denken over het optimaliseren van de uitvoering van het RVP. Daarnaast heeft het RIVM ook aan het NCJ gevraagd mee te denken over het verbeteren van de communicatie van de JGZ-professional richting jeugdigen en hun ouders over nut en noodzaak van het vaccineren.
- wordt, indien van toepassing, de landelijke commentaarronde van de richtlijn RVP gecoördineerd.
- deelt het NCJ haar kennis ten behoeve van het RVP-advies aan de Raad voor de Volksgezondheid. Onder andere wordt de vaccinatie voor kinkhoest voor moeders toegevoegd, wat gevolgen heeft en kansen biedt voor de uitvoering van de JGZ.

Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek

Ontwikkelingsonderzoek bij zuigelingen en peuters wordt uitgevoerd om de ontwikkeling te volgen, om bedreigende factoren te signaleren en problemen en stoornissen op tijd op te sporen. Ouders worden hierbij nadrukkelijk betrokken. Daarbij is het van belang dat jeugdartsen en jeugdverpleegkundige, die het ontwikkelingsonderzoek uitvoeren over voldoende kennis beschikken.

Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek

Doel in 2019: doorontwikkelen van het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek in samenwerking met praktijk en onderzoeksveld ten behoeve van een kwalitatief hoogwaardige uitvoeringspraktijk. Het NCJ agendeert het belang van het behoud van een kwalitatief hoogwaardige uitvoeringspraktijk, van een continue kwaliteitsverbetering en van de doorontwikkeling van het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek. Ook agendeert het NCJ het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek in het licht van nieuwe kennis en ontwikkelingen in het veld (verbinding met de JGZ Preventieagenda).

In 2019:

- haalt het NCJ onderzoeksbehoefte op uit de praktijk en deelt deze met het onderzoeksveld. Ook deelt het NCJ kennis en resultaten uit onderzoek met de praktijk.

- stimuleert het NCJ het veld om tijdens de uitvoering van het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek ook oog te hebben voor ontwikkelingsvoorsprong, hechting en ouderschap.
- ondersteunt het NCJ de implementatie van de resultaten van het onderzoek uit 2018 naar 'Do it yourself Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek' door TNO.

Toepassing Landelijk Professioneel Kader (LPK) en Basispakket JGZ

Doel in 2019: ondersteunen bij uitvoering van het LPK. Het LPK geeft per ontwikkelingsfase van een kind aan wanneer JGZ-organisaties onderdelen uit het Basispakket JGZ moeten aanbieden. Tegelijkertijd biedt het LPK de JGZ-professional de ruimte en flexibiliteit om het aantal, de vorm en de inhoud van de contactmomenten per jeugdige aan te passen aan de behoefte van die specifieke jeugdige.

In 2019:

- blijft het NCJ de uitvoering van het LPK ondersteunen met kennis en tools die via de NCJ website landelijk vrij beschikbaar zijn en door het agenderen van het LPK tijdens landelijke bijeenkomsten.

Digitale registratie en ontsluiten van data

Doel in 2019: draagvlak creëren voor het belang van eenduidige registratie in het Digitale Dossier (DD) JGZ ten behoeve van zowel individuele zorg aan elke jeugdige als aan beleidsinformatie en onderzoek. Het NCJ draagt als de JGZ kennisexpert zorg voor de kwaliteit en actualiteit van de BasisDataSet (BDS), de informatiestandaard van de JGZ. Gebruik van de BDS ondersteunt uniforme registratie en maakt vergelijking van gegevens mogelijk. Zo kunnen er landelijke trends gesignaleerd worden en wordt spiegel- en beleidsinformatie gegenereerd. De informatiebank Jeugd in Beeld (JIB) ondersteunt dit proces en gebruikt data uit het DD JGZ. Eenduidige registratie conform de BDS is een belangrijk onderdeel van 'Waardevol vakmanschap'. Door eenduidige registratie wordt het mogelijk data te gebruiken om de zorg voor het individuele kind goed te kunnen borgen en ten behoeve van de onderbouwing voor beleidsadvisering en academisering van de JGZ.

In 2019:

- wordt (blijvend) gewerkt aan een gemeenschappelijke taal, waarbij de JGZ onderling wordt verbonden én verbinding zoekt met andere sectoren, alsmede aansluiting zoekt bij de ontwikkelingen van Medmij. Dit heeft betrekking op de doorontwikkeling van de BDS, de BDS-protocollen en -indicatoren en de toepassing van Zorg Informatie Bouwstenen (ZIB); daarnaast wordt de geactualiseerde juridische toolkit geïmplementeerd. Ook het zorgdragen voor kwaliteit en actualiteit van de gegevens richtlijnen wordt in 2019 gecontinueerd. Om bovenstaande activiteiten efficiënter uit te voeren, worden mogelijkheden voor technische ondersteuning onderzocht.
- wordt de doorontwikkeling en innovatie van JIB uit de instellingssubsidie bekostigd: landelijke publicaties, nieuwe onderwerpen toevoegen, systematiek verder automatiseren, evaluatie presentatietool. Voor het beheer van JIB is een businessplan gemaakt waarbij JIB gebruikers betalen voor het beheer (zie onder additioneel gefinancierd).
- blijft het NCJ voor digitale innovaties in de JGZ draagvlak creëren en dit agenderen door voort te bouwen op de in 2018 geformuleerde uitgangspunten en behaalde resultaten van de JGZ Techagenda (zie het strategisch thema 'Slimme samenwerking').

Stimuleren waardengedreven vakmanschap

Doel in 2019: uitdragen visie waardengedreven vakmanschap als onderdeel van de JGZ-praktijk en stimuleren van het bespreekbaar maken van deze visie binnen de JGZ-organisaties. In ons meerjarenbeleidsplan 2019-2022 hebben we aangegeven dat de JGZ-professional het verschil

maakt bij de uitvoering van een impactvolle praktijk en bij het steviger positioneren van en samenwerken met de JGZ in het sociale en medische domein. Maar hoe doe je dat als professional? Het NCJ helpt de professional hierbij door het 'waardengedreven vakmanschap' op de agenda te zetten (JGZ Vakmanschapsagenda). In 2018 heeft het NCJ stelling en positie genomen in wat 'waardengedreven vakmanschap' in de JGZ betekent.

In 2019:

- deelt het NCJ de gemeenschappelijke visie op waardengedreven vakmanschap met beroepsgroepen en JGZ-professionals. Met als doel nog meer energie te laten stromen en JGZ-professionals en -managers bewust te maken van de impact van vakmanschap op de kwaliteit van de praktijk van alledag.
- creëert het NCJ draagvlak om waardengedreven vakmanschap in de eigen JGZ-organisatie te agenderen en in acties om te zetten.
- denkt het NCJ mee met de verbinding tussen opleiding en praktijk(ontwikkelingen) en de JGZ Onderzoeksagenda enerzijds, en met het maken van een vertaalslag naar taken, rollen en competenties voor de professional werkzaam in de preventieve zorg voor jeugd anderzijds in het licht van waardengedreven vakmanschap.

Academisering van de JGZ

Doel in 2019: Academisering van de JGZ in gang zetten. Zoals eerder beschreven bij het strategisch thema 'Impactvolle praktijk' stimuleert het NCJ een evidence based mindset bij de JGZ-organisaties en -professionals. Deze evidence based mindset betreft niet alleen de methodieken en interventies, maar maakt ook deel uit van het vakmanschap. Dit houdt onder andere in: het werken met richtlijnen en het bruikbaar maken van registraties waardoor gegenereerde data kunnen helpen de JGZ-activiteiten te onderbouwen en de gezondheidstoestand van de jeugd te monitoren. Academisering van de JGZ wordt in 2019 vorm gegeven door de onderstaande activiteiten. Dit betreft alle beroepsgroepen binnen de JGZ.

In 2019:

- stimuleert het NCJ, in samenwerking met de beroepsgroepen, het doen van (promotie)onderzoek door JGZ-professionals en het toepassen van onderzoeksresultaten in de JGZ-praktijk.
- is een nieuwe Wetenschappelijke Advies Commissie (WAC) actief (in het najaar van 2018 opgezet) met een nieuwe opdracht, waaronder academisering van de JGZ.
- start het NCJ, samen met de nieuwe WAC, met het ontwikkelen van een JGZ Onderzoeksagenda op de pijlers van de JGZ Preventieagenda. Binnen de Onderzoeksagenda starten we met het thema Early Life Stress, dat valt onder de pijler gezondheid. Hoewel Early Life Stress onder de pijler gezondheid valt, heeft dit thema raakvlakken met alle pijlers en maatschappelijke uitdagingen van de JGZ Preventieagenda.
- neemt het NCJ deel aan de werkgroep Destigmatisering en Sociale Inclusie Jeugd, dat deel uitmaakt van het kennisconsortium Destigmatisering en Sociale Inclusie Jeugd. Het doel is het vergroten van de veerkracht van kinderen en jongeren met psychische problemen en het vergroten van de bewustwording over stigmatisering in de maatschappij. Het project valt onder de pijler weerbaarheid. In 2019 zetten we in op onderzoek naar dit thema.

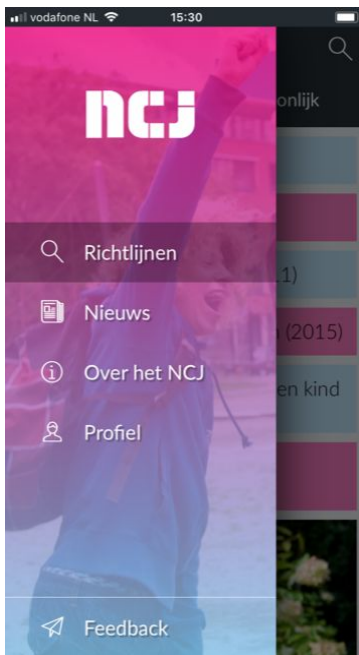
Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd

Implementatie Richtlijnen

Het NCJ ondersteunt de implementatie en kwaliteit van toepassing van (nieuwe) richtlijnen (ZonMw gefinancierd, project t/m 2020).

In 2019:

- blijft het NCJ de JGZ-organisaties versterken (onder andere e-learnings, richtlijnen app en netwerk van implementatie functionarissen).

JGZ-richtlijnen App

Het NCJ lanceerde in 2018 de JGZ-richtlijnen app. De app biedt snelle toegang tot aanbevelingen van alle wetenschappelijk onderbouwde JGZ-richtlijnen. De app is gratis en beschikbaar voor iOS en Android. De JGZ maakt steeds meer gebruik van wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen. Deze leveren een belangrijke bijdrage aan het vakmanschap van de JGZ. Sinds 2012 ondersteunt het NCJ de implementatie van JGZ-richtlijnen met subsidie van ZonMw, deze app is hier ook onderdeel van. Bij het ontwikkelen van de app is feedback van JGZ-professionals gebruikt om de functionaliteiten aan te sluiten op hun behoeften, zoals de zoekfunctie en toevoeging van handige bijlagen en links.

Digitale registratie en ontsluiten van data

In 2019:

- is er voor het beheer van JIB additionele financiering nodig vanuit de JGZ-organisaties zelf. Hiervoor is in 2018 een businesscase geschreven. Mocht in het najaar van 2018 bekend worden dat te weinig JGZ-organisaties een financiële bijdrage willen leveren, dan wordt JIB in 2019 uitgefaseerd vanuit de instellingssubsidie i.p.v. doorontwikkeld. Met ingang van 2020 zal JIB dan dus niet langer in gebruik zijn. Dit heeft dan consequenties voor het onderzoeksprogramma Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI), zie verder onder additionele projecten.
- participeert het NCJ samen met het RIVM in het internationale onderzoeksprogramma van de WHO: Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI) door cijfers die via Jeugd in Beeld worden verkregen, te delen met de WHO. Wanneer JIB in 2019 wordt uitgefaseerd heeft dit ook consequenties voor COSI. Er zal dan gezocht moeten worden naar alternatieven.

Samen e-learning maken

In 2018 is vanuit ZonMW financiering ontvangen waarmee we samen met de JGZ e-learning maken en delen.

In 2019:

- worden 5 e-learnings opgeleverd die NCJ samen met de JGZ ontwikkelt.

Richtlijnen spel (serious gaming)

De pilot 'richtlijnen spel' beoogt het implementeren en borgen van alle JGZ-richtlijnen op een innovatieve manier.

In 2019:

- wordt de pilot afgerond en geëvalueerd.

Blauwdruk prenatale registratie JGZ

Het NCJ onderzoekt, samen met TNO en met JGZ-organisaties, hoe goede registratie en dossiervorming voor individuele zorg aan aanstaande ouders door de JGZ in een prenataal registratiesysteem gerealiseerd kan worden. Doel is om de continuïteit en kwaliteit van zorg bij prenatale begeleiding door de JGZ te bevorderen. ZonMw heeft dit gefinancierd.

In 2019:

- is een 'Blauwdruk Registratie van prenatale zorg door de JGZ' ontwikkeld met daarin het pakket van eisen, waarmee duidelijk is waaraan een prenataal registratiesysteem moet voldoen.

Academisering van de JGZ

Het NCJ informeert het veld over Early Life Stress.

In 2019:

- wordt (mits additioneel gefinancierd) onderzoek naar 'Early Life Stress en de preventieve rol van de JGZ' gestart. In een consortium met de universiteiten van Groningen, Maastricht en Nijmegen, TNO en een aantal JGZ-instellingen, is het NCJ een belangrijke mede-ontwikkelaar van het projectvoorstel. Het project onderzoekt de mogelijkheden van preventie van (de gevolgen van) Early Life Stress in de eerste 1000 dagen na de conceptie en de mogelijk bijdrage van de JGZ. In 2018 wordt het onderzoeksvorstel ingediend. Bij positieve beoordeling wordt in 2019 gestart met de uitvoering van het onderzoek. In de uitvoering van de NWA route Jeugd is het NCJ de liaison tussen wetenschap en praktijk. Het NCJ bewaakt onder andere dat een resultaat beschikbaar komt dat in de praktijk ook daadwerkelijk gebruikt kan worden.

Projecten/activiteiten Slimme samenwerking

In ons meerjarenbeleidsplan 2019-2022 geven we aan dat Slim samenwerken de kleefkracht is tussen de Impactvolle praktijk en het Waardevol vakmanschap in de JGZ. We zien dat samenwerking ieders relevantie vergroot en dat het zorgt voor resultaten met impact op individuele en op collectieve schaal. Als we vinden dat alle jeugdigen en hun ouders toegang moeten hebben tot de beste jeugdgezondheidszorg, dan moeten we los van goede kwaliteit en gedreven professionals ook steeds beter en slimmer samenwerken. Door samenwerking creëren we gemeenschappelijke agenda's, zoals de JGZ Preventieagenda en de JGZ

Techagenda, waarmee we steeds verder komen in het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Die samenwerking moeten we niet alleen zoeken binnen de JGZ, maar juist ook daarbuiten. Dit betekent aansluiting zoeken en vinden op de leefwereld van jeugdigen en ouders van nu. Samenwerking zorgt voor verbinding, versterking en vernieuwing. Samen werken we aan nieuwe concepten die ons werk slimmer, sneller en simpeler maken. Hierdoor kunnen we beter inspelen op de vragen van jeugdigen en hun ouders. We durven ook samen te werken met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, zorgverzekeraars en vermogensfondsen.

Door het samenbrengen van vakmensen rondom inhoudelijke vraagstukken en het geven van het goede voorbeeld geeft het NCJ in 2019 richting aan dit strategisch thema. Het NCJ faciliteert en ondersteunt de JGZ-sector en initieert nieuwe samenwerkingsmogelijkheden.

Projecten/activiteiten 2019 gefinancierd uit instellingssubsidie

Samenbrengen van vakmensen rondom inhoudelijke vraagstukken

Doel in 2019: het belang van innovatieve preventie en de bijdrage van de JGZ Preventieagenda en de JGZ Techagenda daar aan, is helder voor alle betrokkenen op alle niveaus en in verschillende sectoren.

De JGZ Preventieagenda geeft focus aan de richting van de JGZ voor de komende jaren. De JGZ Techagenda ondersteunt de JGZ in haar transformatie naar een nieuwe uitvoeringspraktijk waarin de online en de offline wereld elkaar versterken. Met de JGZ Preventieagenda en JGZ Techagenda vergroten we de daadkracht en efficiency van de sector, zodat we krachten bundelen en de JGZ (ook in de toekomst) optimaal beschikbaar is voor jeugdigen en ouders en onze partners in het sociale en medische domein.

In 2019:

- gaat het NCJ samen met de brancheverenigingen, beroepsverenigingen en de JGZ-organisaties door met het delen van kennis over preventie via de JGZ Preventieagenda:
 - actualiseren we de reeds opgedane kennis uit de pijlers 'ouderschap' en 'hechting'. Landelijk volgen we de ontwikkelingen in wetenschap en praktijk, duiden we deze en vertalen we deze actuele kennis naar de praktijk van de JGZ-professional (beschikbaar via themadossiers op de website, themacongressen, themabijeenkomsten e.d.). Good practices worden landelijk gedeeld.
 - eind 2018 is samen met de branche- en beroepsverenigingen en de JGZ-organisaties gekozen voor definiëring van de pijlers 'weerbaarheid' en 'gezondheid'. In 2019 maken we een start met het delen van beschikbare kennis rondom deze pijlers met organisaties en professionals uit de JGZ en onze (landelijke) samenwerkingspartners. Hierbij sluit het NCJ aan bij lopende (landelijke) initiatieven en actieprogramma's.
 - behalen we in samenwerking met de branche- en beroepsverenigingen, de JGZ-organisaties en andere samenwerkingspartners, de resultaten die voor 2019⁶ in de actieplannen Aanpak Kindermishandeling, Aanpak Schoolverzuim en Aanpak Kinderarmoede staan vermeld. Alle actieplannen zijn opgesteld t/m 2020.
 - organiseert het NCJ rondom de pijlers (hechting, ouderschap, gezondheid en weerbaarheid) en de maatschappelijke uitdagingen (kindermishandeling, schoolverzuim en kinderarmoede) van de JGZ Preventieagenda lokale/regionale/landelijke bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten ontmoeten de JGZ-organisaties elkaar en hun lokale/regionale/landelijke bondgenoten en delen dan good practices. Alle niveaus (management, staf- en beleidsmedewerkers en de professionals) komen aan bod. Ervaringsdeskundigen (jeugdigen en hun ouders) worden waar mogelijk en relevant hierbij betrokken. Eind 2018, begin 2019 inventariseert het NCJ samen met de JGZ-organisaties en de branche- en beroepsverenigingen welke onderwerpen op welke niveaus in 2019 prioriteit hebben en welke bijeenkomsten door ons georganiseerd zullen worden.
- blijft het NCJ draagvlak creëren binnen de JGZ voor het gedachtegoed van de projecten die vallen binnen de JGZ Techagenda. Het NCJ organiseert naast fysieke ook virtuele platforms voor ontmoeting, inspiratie en innovatie die binnen de JGZ Techagenda verder worden opgepakt. De JGZ Techagenda maakt zich hard voor een sterke digitale JGZ door innovaties en samenwerking te coördineren, ondersteunen en delen. De inventarisatie van (digitale) innovaties wordt voortgezet en worden landelijk gedeeld. In

⁶ zie de actieplannen voor de benoemde resultaten.

gezamenlijkheid met de Associatie voor Jeugd (vereniging van bestuurders in de jeugdzorg) wordt DigiDoen voorbereid. Dit is een event voor bestuurders en medewerkers binnen de sector jeugd om te laten zien én ervaren welke (sociale en technische) innovaties voor het jeugddomein bestaan en hoe die kunnen worden toegepast in de uitvoeringspraktijk.

- organiseert het NCJ in samenwerking met TNO, Nji, ZonMw en NRO het Congres Jeugd in Onderzoek. Dit congres heeft als doel kennis te delen en onderzoek, beleid en praktijk samen te brengen.
- neemt het NCJ deel aan verschillende platforms/commissies rondom vraagstukken in de uitvoeringspraktijk waar meerdere partijen aan tafel zitten om kennis over het belang van preventie en over de JGZ te verspreiden (bijvoorbeeld Platform Borstvoeding).

Geven van het goede voorbeeld: het NCJ in samenwerking met.....

Doel in 2019: stimuleren en verstevigen van de samenwerking in het jeugd- en sociale en medische domein. We geven het goede voorbeeld door met de partners in het sociale domein landelijke/regionale/lokale bondgenootschappen te sluiten. Door samen met andere kennisinstituten te werken aan een krachtige en nuttige landelijke kennisinfrastructuur voor uitvoering, beleid en politiek.

In 2019:

- bevordert het NCJ samenwerking tussen professionals in het jeugd- en sociale domein door deelname aan het VWS-project Integraal Werken in de Wijk (IWW) en KAMZO, conform het door de samenwerkingspartners (Pharos, Movisie, Vilans, Nji en NCJ en de werkplaatsen sociaal domein) opgestelde werkplan (zie bijlage).
- ligt de focus op de implementatie van de Preventiematrix (vrij beschikbaar op de NCJ website) die samen met andere kennisinstituten is ontwikkeld, door kennis te delen met gemeenten en kennis te verzamelen over andere vraagstukken op het gebied van preventie. De Preventiematrix helpt gemeenten bij het inzichtelijk en overzichtelijk maken van het begrip preventie en de manier om daaraan uitvoering te geven in de praktijk per leeftijdscategorie (jeugd - volwassene - oudere).
- bevordert het NCJ samenwerking tussen de JGZ, het lokale sociale en jeugddomein en het onderwijs door de kennis en uitkomsten van een lopend onderzoek (Sterkste Schakels) te duiden en landelijk beschikbaar te stellen voor de JGZ-organisaties en samenwerkingspartners. De JGZ-organisaties en -professionals kennen de werkzame elementen van samenwerking en kunnen deze ook gebruiken in hun dagelijkse praktijk met samenwerkingspartners.
- organiseert het NCJ samen met Pharos netwerkbijeenkomsten voor professionals waarbij het delen van kennis en ervaringen over het voorkomen en tegengaan van gezondheidsverschillen van jeugdigen (en hun ouders), centraal staat. Het NCJ werkt samen met Pharos, de JGZ-organisaties en andere samenwerkingspartners aan een inclusieve JGZ. Een inclusieve JGZ is een belangrijk fundament voor een integrale aanpak 1000 dagen. Met de samenwerkingspartners is een coalitie gevormd die inzet op een meerjarenprogramma inclusieve JGZ.
- organiseert het NCJ samen met bondgenoten netwerkbijeenkomsten waarbij kennis delen centraal staat zoals in de Week van de Opvoeding.
- blijft het NCJ (binnen de ruimte die hiervoor is) nieuwe en geactualiseerde teksten op het terrein van (preventieve) gezondheidsthema's van Stichting Opvoeden.nl valideren. Daarmee levert het NCJ met haar kennis en expertise belangrijke content die gaat over veilige en gezonde ontwikkeling van het kind.

De preventiematrix

Met het invullen van de preventiematrix wordt duidelijk welke interventies in de gemeente worden ingezet om problematiek te voorkomen en aan te pakken. Daarbij kijken we naar de problematiek waarmee gemeenten zich geconfronteerd zien (laatste kolom); de problematiek is geclusterd in 'gezondheid', 'veiligheid' en 'kansrijk/ participatie'. Door preventief in te zetten op deze problematiek hoop je te realiseren dat de gewenste situatie wordt bereikt (eerste kolom). Omdat de problematiek voor verschillende doelgroepen anders is, zijn er drie matrices gemaakt, namelijk voor jeugd (0-18 jaar), volwassenen (18-67 jaar) en ouderen (67+).

Projecten/activiteiten 2019 additioneel gefinancierd

Aansluiten bij ouders additioneel

Om daadwerkelijk aan te sluiten bij ouders is beweging nodig op vele terreinen. Het raakt de hele maatschappij: publiek, politiek, uitvoeringsorganisaties en professionals. Om dit te bereiken gelooft het NCJ dat het nodig is om in al deze werelden een mindchange op gang te brengen. Het NCJ investeerde in 2018 al in strategische partnerships waar het als verbinder samenwerking stimuleerde en versterkte tussen de netwerken binnen en buiten de sector.

In 2019:

- blijft het NCJ vanuit innovatie en ondernemerschap (stichtingskapitaal) investeren in:
 - het uitdragen van de missie en visie 'aansluiten bij ouders'
 - het bouwen aan en bestendigen van bondgenootschappen
 - continuering van de 'Ken je klant' trajecten, zoals de ouderreis, ouderarena. Hiermee is eind 2018 gestart.
 - aanbieden van in company maatwerk sessies 'Ouder gericht werken'. De invulling gebeurt in nauw overleg met de JGZ-organisatie die dit aanvraagt en betaalt.
 - het verkennen van de mogelijkheden om samen te werken met wetenschap en met relevante commerciële partijen.
 - fondsenwerving t.b.v. extra financiering ter van de beweging en ondersteunende producten daarbij.

NCJ Maatwerk

Sommige JGZ-organisaties hebben een gerichte advies- en/of ondersteuningsvraag aan het NCJ. Het NCJ wordt daardoor steeds meer gevraagd om (betaalde) adviezen en/of sessies op maat aan een JGZ-organisatie te geven.

In 2019:

- blijft het NCJ onderzoeken of het bieden van maatwerk haalbaar is, uiteraard binnen de kaders van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022 en mits het niet valt onder de werkzaamheden die reeds op andere wijze zijn gefinancierd.

Beleidsadvisering en data

Het NCJ onderzoekt samen met externe partijen op welke wijze het gebruik van (big) data de beleidsadvisering aan gemeenten kan ondersteunen. Deze verkenning moet uiteindelijk leiden tot betere aansluiting van beleid en uitvoering op de behoefte van specifieke doelgroepen. Daarnaast zou deze verkenning een antwoord kunnen geven op de vraag in hoeverre de inzet van online technologie tot vermindering van de werkdruk bij professionals kan leiden.

In 2019:

- vervolgt het NCJ deze verkenning. Hiervoor zoeken wij de samenwerking met het bedrijfsleven en gemeenten die hierin (mede) willen financieren.

Samenwerking JGZ, sociale teams en onderwijs

In 2018 is het NCJ samen met het Nji gestart met het project Sterkste Schakels, gefinancierd vanuit ZonMw. In dit project wordt de samenwerking van de JGZ, met het lokale sociale en jeugd domein en met onderwijs onderzocht en komen de werkzame elementen binnen die samenwerking aan het licht.

In 2019:

- wordt het project in de eerste helft van het jaar afgerond. Doel is: de JGZ-organisaties en professionals kennen de werkzame elementen van samenwerking en kunnen deze ook gebruiken in hun dagelijkse praktijk met samenwerkingspartners.

Publiek-Private Samenwerking

Zoals we bij de beschrijving van het strategisch thema 'Slimme samenwerking' hebben beschreven, onderzoeken wij ook de mogelijkheden voor samenwerking met het bedrijfsleven en vermogensfondsen.

In 2019:

- wil het NCJ gebruik maken van bij hen aanwezige (aanvullende) kennis en kunde, die kan worden ingezet om de JGZ te versterken. Hiervoor geldt net als voor het NCJ Maatwerk dat dit binnen de kaders van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022 moet vallen en niet valt onder de werkzaamheden die reeds op een andere wijze zijn gefinancierd.

Projecten JGZ Techagenda: Platform en Textmining

In 2018 is het NCJ vanuit het doel van de JGZ Techagenda gestart met de realisatie van het project Platform voor Ouders. Het project wordt gerealiseerd met verschillende JGZ-organisaties, ActiZ Jeugd en GGD GHOR Nederland en mede gefinancierd/ondersteund door samenwerking met het bedrijfsleven en een vermogensfonds.

Naast dit Platform voor ouders wordt er gewerkt aan een project ten behoeve van de (digitale) vroegsignalering bij (vermoedens van) kindermishandeling (Textmining geheten).

In 2019: worden deze projecten gecontinueerd.

i-JGZ programma

Samen met TNO, TopSector LSH en VWS werkte het NCJ in 2018 aan een Healthdeal die de basis vormde voor een subsidieaanvraag bij de Topsector Life, Sciences & Health voor verdergaande publiek-private samenwerking. Concreet betreft dit de doorontwikkeling van het i-JGZ programma dat onderdeel vormt van de JGZ Techagenda. Een belangrijk onderdeel van deze doorontwikkeling is de centrale ontsluiting van de diverse DD JGZ, zodat data kunnen worden opgehaald en ingezet voor andere doeleinden. Denk daarbij aan de invulling van de eigen Persoonlijke Gezondheids Omgeving door jeugdigen en/of ouders of verdergaande gepersonaliseerde advisering.

In 2019: blijft het NCJ, samen met de partners, aan dit i-JGZ programma werken.

JGZ-store

In augustus 2018 is ZonMW akkoord gegaan met de start van de realisatie van een JGZ-store: een winkel waarin digitale innovaties die zijn ontwikkeld bij één JGZ-organisatie ook beschikbaar zijn voor alle andere JGZ-organisaties. In 2018 startten we met een behoeftepeiling aan uitwisseling van innovaties via een JGZ-store. Bij gebleken behoefte wordt een ontwikkelproces op gang gebracht en een prototype voor de JGZ-store gebouwd. Tijdens de ontwikkelprocessen vindt evaluatie plaats van het proces (kansen, belemmeringen, benodigde stappen en voorwaarden) en de kosten. Tevens zal de verdere behoefte aan uitwisseling van innovaties via een JGZ-store worden gepeild en een businesscase geschreven voor een landelijke JGZ-store.

In 2019: coördineert het NCJ in dit project de activiteiten. Hiervoor zijn in totaal circa 70 uren beschikbaar. Een deel daarvan is al in 2018 besteed.

Bijlage Oplegger Integraal Werken in de Wijk

Integraal Werken in de Wijk

Oplegger bij werkprogramma's 2019 Movisie, NCJ, Nji en Vilans

1 Inleiding

Sinds 2016 bundelen Movisie, Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, Nederlands Jeugdinstituut, Vilans en de Werkplaatsen Sociaal Domein de krachten om samen met professionals en beleidsmakers kennis en expertise over integraal werken in de wijk te ontwikkelen en toegankelijk te maken. We richten ons daarbij op meervoudige vragen en problemen van inwoners. Integraal werken is een van de ontwikkelthema's waarin gemeenten en kennisinstituten nauw samenwerken.

In 2018 lag de focus op het laten stromen van de ontwikkelde kennis. De IWW kanalen zijn uitgebouwd, zodat de kennis over integraal werken beter zichtbaar is geworden en gevonden wordt door gemeenten, aanbieders en professionals. De vraagbaakfunctie voor professionals en beleidsmakers is geoptimaliseerd, door niet alleen een integraal antwoord te bieden, maar ook te zorgen voor een brede verspreiding van de antwoorden via de gezamenlijke website www.integraalwerkenindewijk.nl. De kennisdeling over integraal werken blijft daarnaast ook lopen via de bestaande kenniskanalen van de samenwerkingspartners en de stakeholders van IWW.

In 2018 is samen met het veld (een eerste) antwoord gegeven op inhoudelijke vragen over onder meer (met links naar de op de website beschikbare kennis):

- Werkzame elementen in de integrale aanpak van meervoudige problematiek; wat werkt bij de [samenwerking tussen de cliënt en de regisserende professional](#) en wat werkt bij vraagverheldering en het opstellen van een plan?
- Hoe geef je vorm aan een integrale benadering zodat [verbinding van werk & inkomen en zorg & welzijn](#) tot stand komt? Wat is er nodig op alle niveaus binnen de gemeente om dit in de praktijk te realiseren?
- Hoe kun je als gemeente en sociale teams reflecteren op je werkwijze rond de toegang tot ondersteuning en vervolgens tot leren en verbeteren komen? I.s.m. gemeenten, sociale teams en de samenwerkende inspecties van Toezicht Sociaal Domein is een eerste versie van een zelfevaluatietool ontwikkeld.
- Welke [nieuwe functies in het sociaal domein](#) ontstaan er en hoe dragen zij bij aan de (integraal werkende) praktijk?
- Hoe kun je de gevoelde werkdruk en caseload van sociale teams benaderen?

2 Focus 2019: Lerende praktijk

Het centrale doel van de samenwerking tussen de kennisinstituten en de Werkplaatsen Sociaal Domein is om gemakkelijk vindbare en toepasbare kennis voor én met beleidsmakers en professionals te genereren. Samen met hen werken we aan antwoorden op hun prangende vragen. Hiertoe stemmen we de activiteiten op het thema 'Integraal werken in de wijk' zoveel mogelijk op elkaar af en komen we samen tot kennisproductie. We willen zichtbare meerwaarde hebben voor professionals en beleidsmakers die het integraal werken (in de wijk) willen versterken. Het optimaliseren van het leren met, in en van de praktijk, staat daarin centraal.

Dit vierde jaar van samenwerking ligt de focus op de aansluiting bij de lerende praktijk, waar inwoners met meervoudige, complexe vragen integrale aanpakken nodig hebben.

Daarbij richten we ons op:

- *Body of knowledge Integraal werken in de wijk verstevigen.*

De bestaande kennisinfrastructuur die het programma IWW biedt, blijft in stand. We bouwen verder aan een stevige body of knowledge. De website is thematisch ingedeeld, wordt door het redactieteam aangevuld met interessante publicaties vanuit het veld en dit wordt bekend gemaakt via de kanalen van de kennisinstituten. Dit biedt een groot bereik in verschillende domeinen en op verschillende niveaus. Ook de vraagbaak blijft via info@integraalwerkenindewijk.nl beschikbaar voor vragen van professionals en beleidsmakers. De vragen die regelmatig voorkomen verwerken we in een FAQ-overzicht voorzien van antwoorden.
- *Lerende praktijken*

Komend jaar willen we de verbinding naar de lerende praktijken nadrukkelijker gaan maken. We opereren hierbij in het verlengde van de aanpak zoals de gezamenlijke kennisinstituten (KAMZO) voorstellen rond kennis-coproductie. Dat doen we met diverse praktijken.

De pilots waarin samen wordt gewerkt tussen diverse Werkplaatsen Sociaal Domein en IWW om kennis op regionaal en landelijk niveau met elkaar te verbinden, worden voortgezet en aangevuld met een traject om te onderzoeken hoe we dit structureel kunnen inbedden in een toekomstige werkwijze.

Daarnaast gaan we intensief samen werken met het traject Eenvoudig Maatwerk van het Programma Sociaal Domein. Dit start al in het najaar van 2018 en kent een vervolg in 2019. Daarin staat het Leren doen wat nodig is van professionals die deelnemen aan Eenvoudig Maatwerk centraal, in relatie tot het (leren van/met) hun collega's in de praktijk door o.a. in te steken op meer handelingsruimte voor professionals en kostenbewuster handelen.

Ook gaan we samen met ZonMw de vraagarticulatie van gemeenten ten aanzien van de doelgroep LVB oppakken in de lerende uitvoeringspraktijk LVB (in het kader van het programma Gewoon Bijzonder). In het verlengde van 2018 zullen we de leerervaringen vanuit het ZonMw traject Vakkundig aan het Werk op (blijven) halen en delen via het kennisnetwerk van IWW.

Tot slot sluiten we aan bij de Associatie Wijkteams die in hun speerpunten voor 2019 onder andere wijkgericht werken hebben benoemd.
- *Onderzoek naar wat werkt en hoe het werkt*
 - Onderzoek gericht op het verbreden of verder uitdiepen van de werkzame elementen en principes in integraal werken in verschillende contexten. Bij de keuze van het thema/de thema's betrekken we professionals, beleidsmakers en werkplaatsen sociaal domein. We benutten de inzichten die in 2018 zijn opgedaan over hoe kennis over 'wat werkt' bijdraagt aan praktijkverbetering en zetten deze in bij kennisverspreiding en -toepassing.
 - Kennissynthese van reeds door gemeenten uitgevoerde evaluatieonderzoeken/rapporten naar het functioneren van hun integrale sociale teams. Met de uitkomsten van deze studie schetsen we een beeld van waar gemeenten staan in de ontwikkeling en wat zij vinden dat hen te doen staat. Dit geeft mede richting en focus aan de activiteiten van IWW.
- *Met praktijk (door)ontwikkelen van handvatten en tools*
 - Bredere benutting van de IWW [Kennisbouwstenen voor professionals die integraal werken in de wijk](#), bijvoorbeeld te gebruiken om deskundigheidsbevordering en scholingsvragen van (T-shaped) professionals uit

te lijnen. Dit op basis van de uitkomst van de monitoring van de toepassingsmogelijkheden in 2018 in een aantal lokale teams.

- Uitbreiding van zelfevaluatie door gemeenten en hun lokale sociale teams door middel van toepassing en doorontwikkeling van de *Zelfevaluatietool toegang en samenhang van zorg en ondersteuning* in samenwerking met de samenwerkende inspecties Toezicht Sociaal Domein, na een eerste opzet en beproeving in 2018.
- Ontwikkeling van nieuwe kennisproducten, afhankelijk van behoefte in het veld.

Verder wordt aangesloten bij de overkoepelende kennisinfrastructuurdiscussies en de thema's die hierbinnen als urgent zijn bepaald, op dit moment naast IWW: van jeugd naar volwassenheid (16-27 jaar), preventie en sturen op kwaliteit.

Partners

Om de kennis te laten stromen tussen het lokale, regionale en landelijke niveau en om samenwerking en beïnvloeding van het programma goed gestalte te geven krijgt het programma vorm in samenwerking met:

- De coördinatoren van de lokale integrale teams, de beleidsmakers van gemeenten en vertegenwoordiging van inwoners/gebruikers.
- Landelijke partijen zoals VNG, VWS, SZW, OCW, V&J, ActiZ, Divosa, GGZ Nederland, GGD GHOR NL, Jeugdzorg Nederland, MEE Nederland, Sociaal Werk Nederland, cliëntenorganisaties, beroepsorganisaties (zeker niet uitputtend), d.m.v. stakeholderraadpleging.
- Kennispartners zoals Werkplaatsen Sociaal Domein, Academische werkplaatsen, ZonMw, RIVM/Centrum Gezond Leven, Kenniscentrum LVB, KJP, Pharos, Trimbos-instituut, Kennisplatform Integratie & Samenleving, Verwey Jonker-instituut, SCP, CPB d.m.v. samenwerking in de deelprojecten en kennisverspreiding.
- Klankbordgroep van gemeenten, professionals en burgers.

3 Aanpak en begroting

De resultaten en leerervaringen van de gezamenlijke aanpak van 2018 gaan mee in de programmering van 2019. We stellen in november een plan van aanpak op voor Integraal Werken in de Wijk voor 2019 vanuit bovengenoemde activiteiten. Daarin benutten we de input vanuit het veld en stakeholders. Voor de uitvoering van het programma IWW alloceren vier instituten samen (minimaal) € 525.000 euro in 2019 vanuit de middelen die zij van VWS ontvangen.

	Bijdrage per instituut
Movisie	€ 150.000
NCJ	€ 75.000
Nji	€ 150.000
Vilans	€ 150.000

Ook andere projecten vanuit de kennisinstituten kunnen mogelijk aansluiten op Integraal werken in de wijk en daarmee ook (een deel van) hun budget hieraan verbinden. Binnen de afzonderlijke werkprogramma's en begrotingen worden de personele capaciteit en de materiële middelen opgenomen.

Programma-organisatie

Het programma Integraal werken in de wijk wordt aangestuurd door een kernteam met vertegenwoordigers vanuit de vier kennisinstituten en de werkplaatsen sociaal domein. Periodiek vindt evaluatie plaats van de voortgang en het functioneren van het kernteam en het programma. Bestuurders en kernteam hebben periodiek overleg over de koers en voortgang. Regelmatig vindt afstemming plaats met contactpersonen van VNG en VWS. Vanuit de VNG zijn ook vertegenwoordigers vanuit een aantal gemeenten verbonden aan dit ontwikkelprogramma.